

1

Het was bloedheet, die eerste dag van de zomervakantie. Ik zat in de schaduw van een boom in onze tuin. Ik voelde me super, want ik had, voor het eerst sinds lang, goede resultaten behaald op school. Er wachtte mij dus een lange, hopelijk zonnige en vooral zorgeloze vakantie. Luiëren, chillen, partyen. Wat kon ik me nog meer wensen?

Ik roerde de ijsblokjes in mijn vruchtensap om, nam een slok en plofte terug languit neer in de ligstoel. Ik stak mijn oortjes in en startte mijn favoriete muziek op mijn smartphone.

Hoe zalig en relaxed kon een vakantie zijn? Dacht ik toen nog ...

De achterdeur schoof open. Mama kwam naar buiten, ook met een glas vruchtensap. Zij was allesbehalve relaxed. Al de hele dag liep ze in huis rond als een kip zonder kop. Wat was er gaande?

Ze brabbelde iets dat ik niet kon verstaan.

Ik deed mijn oortjes uit.

‘Zalig weertje, toch?’ zei ze.

‘Zalig,’ knikte ik.

‘En? Goede ligstoel?’ vroeg ze terwijl ze met een vinger een denkbeeldige lijn van mijn hoofd naar mijn voeten trok.

‘Heel goede ligstoel,’ zei ik.
‘Hij heeft een serieuze hap uit mijn maandloon gekost.’
So what? Ik had haar niet gevraagd om die stoel. En ik wilde mijn plekje niet afstaan. Een beetje comfort had ik wel verdiend, na al die examens.
Mama pakte een gewone tuinstoel en kwam naast me zitten. Er zat een diepe denkfrons in haar voorhoofd, en de hoek van haar mond vertrok. Een zenuwtrek.
‘Is er iets?’ vroeg ik.
Mama haalde haar schouders op. ‘Nee. Ja. Niet echt.’
Ik keek haar met opgetrokken wenkbrauwen aan.
Zij keek als een kind dat iets had uitgespookt. Ik bleef haar aankijken, zoals zij zo vaak bij mij doet als er wat te bekennen valt. Werkt altijd.
‘Mirte, ik moet je iets vertellen.’
Mijn hart hield op met slaan. De laatste keer dat ik die woorden had gehoord, kwamen ze uit papa’s mond. Ik kan me dat hele gesprek nog altijd niet herinneren, alleen flarden ervan. ‘Ik ben ziek. Heel ziek. Ik ga dood. Snel.’
‘Je ... bent toch niet ... ziek?’ stotterde ik.
Mama schoot in de lach en schudde hard met haar hoofd.
‘Nee, nee, integendeel. Ik ben kerngezond. Vorige week nog een check-up gehad. Ik word vast honderd, volgens de dokter.’
‘Wat scheelt er dan wel?’ vroeg ik.
De zenuwtrek werd intenser.

Mama schraapte haar keel. ‘Dit is niet makkelijk voor me. Maar ik wil het niet langer uitstellen. Ik wil niet dat je het van iemand anders te horen krijgt.’
Gingen we verhuizen? Moest ik dan naar een andere school? Kwamen we financieel niet meer rond? Was er een duister familiegeheim aan het licht gekomen? Duizend-en-één vragen spookten tegelijk door mijn hoofd. Mijn hart bonkte in mijn keel.
Mama keek me recht in de ogen.
‘Ik heb een man leren kennen.’
Het was alsof mijn hele lijf uit elkaar spatte. Mijn mond klapte open, ik schoot op in mijn ligstoel en stootte mijn drankje net niet om. Druppels sap belandden op het houten tuintafeltje, dat mama ook als een heilig relikwie beschouwde wegens – net als de ligstoel – heel duur.
Mama schoot niet in paniek, rende niet naar binnen om een vaatdoek te halen, schold me zelfs niet uit, zoals ze anders zou hebben gedaan. Integendeel, ze nam ijsig kalm een slokje en bleef me recht aankijken. De ijsblokjes in haar drankje tikten tegen het glas, maar het leek alsof er een reusachtig ijsblok tegen mijn hoofd werd gekatapulteerd.
‘Wat?’ piepte ik. Ik leek wel een muis, en ik beefde haast als een muis, niet van angst, maar van verbijstering.
‘Ik heb een man leren kennen.’
Ik schudde krachtig mijn hoofd alsof ik mijn hersenen terug in de plooi wilde leggen. Had ik het echt goed gehoord?

‘Via het internet,’ zei ze.
Mijn mond klapte voor de tweede keer open.
‘De computer?’ zei ik.
Mama haalde de schouders op. ‘Ja, en?’
‘Je weet niet eens hoe je een computer moet opstarten.’
Mama keek verbaasd.
‘Ik geloof er niks van,’ zei ik. Ik keek haar met toegeknepen ogen aan.
‘Goed dan, via de computer van ...’ Ze aarzelde.
Ik bleef haar aankijken. De aap zou uit de mouw komen. Maar wilde ik die nog wel zien? Ik voelde zo aan dat het een lelijk beest was.
‘... van tante Leona.’
‘*Oh my god!*’ Ik schreeuwde het uit. Dat merkte ik wel, maar ik trok me er niets van aan. Tante Leona? Waar bemoeide dat mens zich weer eens mee? Waarom liet mama zich altijd inpakken door haar zus? Akkoord, na het overlijden van papa had ze mama echt gesteund. Maar die steun was stilaan overgegaan in bemoeienis en uiteindelijk was ze mama’s leven gaan sturen. Mama durfde nog amper iets te doen zonder de zegen van tante Leona. En die aarzelde nooit om haar wil door te drukken. Mijn sterke mama veranderde in een slaafse volgelinge zodra tante Leona in de buurt was.
Het toppunt leek bereikt: tante Leona had beslist dat mama lang genoeg alleen was gebleven en nu maar eens

op zoek moest naar een nieuwe partner. Een man die zij zou helpen te kiezen.
‘Je bent gek,’ zei ik. ‘En tante Leona is al even kierewiet. Ze zou beter zelf een man zoeken. Een vent die haar kan leren normaal te doen.’
Ik graaide mijn glas van het tuintafeltje en liep naar binnen. Mijn hersenen draaiden zo dol dat ik de helft van mijn glas naast mijn mond goot en me verslikte in een ijsblokje. Ik zette het glas met een harde tik op de keukentafel, trok de deur naar de gang met een ruk open en sloeg ze hard achter me dicht. Ik stormde de trap op, rende mijn kamer in en gooide me op bed.
Mij hadden ze niet eens iets gevraagd. Ik was toch geen onbenullig voorwerp dat je opzij kon schuiven als het je hinderde? Ik was haar dochter, haar enige dochter bovendien. En ik was tenslotte al vijftien. Het ging hier niet over de aankoop van een nieuwe tv of computer, zelfs niet over een dure ligstoel.
Mijn leven was eindelijk weer wat in de plooi gevallen. Ik had de dood van papa een plaats kunnen geven. Het liep goed op school, en met mijn vrienden. Ik had weer zin in het leven, en in de toekomst.
En nu dit.
Nee, dit zou ik niet laten gebeuren. Ik had geen zin om weer strijd te gaan leveren met mijzelf, om opnieuw mijn leven op zijn kop te laten zetten. Zelfs niet door mijn ei-

gen moeder. En vooral niet door tante Leona.
Het was tijd om aan mezelf te denken. Ik had genoeg aan mama gedacht. Ik had me op school te pletter gewerkt om goede cijfers te halen, had thuis geholpen als er te helpen viel, was niet overdreven vaak naar feestjes geweest, was altijd op het afgesproken uur naar huis gekomen ... En wat kreeg ik in de plaats? Stank voor dank.
Mijn dag was om zeep. Mijn hele vakantie was verpest. En ze was pas begonnen.

Ik stak de stukjes karbonade mechanisch in mijn mond. Mama's karbonade is om duimen en vingers van af te likken en gewoonlijk schrok ik ze naar binnen als een uitgehongerde hond. Maar nu leek het alsof er geen stukjes mals vlees door mijn keel schoven, maar stukjes prikkeldraad. Ik had geen woord gezegd sinds ik aan tafel zat. Mama ook niet. De stilte was oorverdovend.
'Het leven gaat voort,' zei mama ineens.
Ik reageerde niet.
'Papa heeft zelf gezegd dat ik niet alleen mocht blijven.'
Dat had hij inderdaad gezegd.
'Maar niet dat je je een vent moet laten opdringen door tante Leona,' zei ik.
Mama keek me verontwaardigd aan. 'Wie zegt dat ik me

een man laat opdringen?'
Ik perste mijn lippen opeen.
'Ik heb me ingeschreven op een datingsite.'
Mama en tante Leona waren moderner dan ik dacht.
'Zo ben ik in contact gekomen met een aantal mannen,' vertelde mama. 'Ik heb met ze gechat en Hendrik ...'
Hij heette dus Hendrik. Hopelijk was zijn familienaam niet Hendrickx. Hendrik Hendrickx. H.H. Ha-ha! Die onzin was het enige dat door mijn hoofd ging. Ik hoorde niet eens meer wat mama zei, behalve de laatste woorden: '... een lieve en zachte man.'
Die bleven echoën in mijn hersenpan. Lief en zacht? Een slof van een vent dus. Perfect voor tante Leona. Kon ze over hem de baas spelen.
Ik had geen zin meer in de rest van het verhaal.
'Ik heb hoofdpijn. Ik ga slapen,' zei ik.
Ik liet mama voor de tweede keer verstomd achter.

Misschien moet ik weglopen, bedacht ik. Dat zou pas een *statement* zijn. Maar waar moest ik heen? Naar Fien? Haar moeder zou binnen de vijf tellen met mama aan de telefoon hangen. Een nachtje in het park? Daar gebeuren 's nachts soms rare dingen. Onder een of andere brug? Idem dito. Bovendien zouden de muggen me al snel weten te vinden en zou ik er de volgende dag uitzien als een wrattenzwijn.

Misschien moest ik er de Verklaring van de Rechten van het Kind maar eens op naslaan? Zou daarin niets staan over ouders die achter de rug van hun kinderen een nieuwe relatie beginnen? Het leek me twijfelachtig. Die verklaring was bovendien opgesteld door volwassenen.

2

De volgende ochtend stapte ik met tegenzin uit bed. Ik was met opzet lang blijven liggen, wat niet mijn gewoonte is tijdens vakanties, want dan wil ik maximaal genieten van de dag, in tegenstelling tot een schooldag.

Ik liep in pyjama naar beneden, gooide een handvol cornflakes in een kom en goot er verkwistend veel melk over. De cornflakes verzopen meteen. Ik beeldde me in dat tante Leona een van die cornflakes was en kon een lach niet onderdrukken.

‘Wat is er zo grappig?’ klonk het plots achter me.

Met een ruk draaide ik me om. Waar kwam mama ineens vandaan?

‘Niks,’ zei ik koel. Ik ging zitten en slurpte van de brij.

Mama kwam tegenover me zitten. Normaal zou ze meteen een opmerking hebben gemaakt over mijn tafelmanneren. Nu deed ze alsof ze niets zag of hoorde. Net zoals de vorige dag. Als verliefdheid dat effect op haar had, stonden er mij nog leuke tijden te wachten. Nee, dat was een dwaze gedachte. Mama hoorde of zag niets, ze wilde niets horen of zien omdat ze maar al te goed wist welke impact haar mededeling een dag eerder op mij had gehad en welke impact de kleinste opmerking over mijn ta-

felmanieren nu zou hebben. Spreken was zilver, zwijgen was in dit geval meer dan goud.

Toch leek het of er me nog iets boven het hoofd hing. En dat voorgevoel bleek al snel te kloppen.

‘Hij heeft een zoon,’ zei mama, toen ik mijn mond had volgepropt.

Ik verslikte me net niet.

‘Hij is twee jaar jonger dan jij,’ ging ze onverstoord voort. Dertien dus. Als dat maar geen ongeluk bracht. Er verscheen dus niet alleen een nieuwe man op het toneel, maar ook nog een knul die twee jaar jonger was dan ikzelf.

Ja, ik was enig kind, en ja, ik had graag een broer of, nog liever, een zus gehad. Dat was er nooit van gekomen. Maar nu vond ik mezelf te oud voor een broer of zus, laat staan voor een *stiefbroer* of *-zus!* *Plusbroer* of *-zus*, noemen ze dat tegenwoordig. Geen plus voor mij. Wat moest ik ermee? Als ze maar niet dachten dat ze me tot kinderoppas konden bombarderen.

Het was alsof mama mijn gedachten had gelezen.

‘Het is natuurlijk niet de bedoeling dat jij je gaat ontfermen over Edward.’

Die knul heette dus Edward.

‘Maar zo af en toe samen iets ...’

Ik legde mama met een handgebaar het zwijgen op. In die val zou ik niet trappen.

‘Ik heb je gisteren gezegd dat je gek bent,’ zei ik. Het bloed

kookte alweer in mijn aderen. ‘Ik heb me vergist,’ ging ik verder.

Mama keek me eerst niet-begrijpend en daarna hoopvol aan. ‘Je bent knettergek,’ besloot ik.

Ik stond op, liet de kom cornflakes staan waar ze stond en liep naar mijn kamer. Ik trok mijn pyjama uit en schoot andere kleren aan.

Kom naar het speelplein! Dringend! sms'te ik Fien.

Mama durfde niet te vragen waar ik heen ging toen ik haar in de keuken straal voorbijliep.

‘Dat meen je niet,’ zei Fien.

‘Nee, ik vind dat hier ter plekke uit,’ antwoordde ik bits. Fien keek me weifelend aan.

‘Zoveel fantasie heb ik niet, Fien.’ Ik zuchtte.

Fien tuitte haar lippen. ‘Net nu die hele geschiedenis bij ons achter de rug is,’ zei ze. Het hele gedoe met een stiefvader en stiefzus waarin Fien een jaar eerder was terechtgekomen, borrelde op uit mijn geheugen. Wat als een nieuwe start was begonnen, bleek al gauw een valse start en liep uiteindelijk uit op een smadelijke breuk. De *plusvader* en de *pluszus* waren al snel een *minvader* en *minzus* gebleken. ‘Ik had zo gehoopt dat we samen een zorgeloze vakantie zouden beleven,’ zei Fien.

‘Niet dus.’

‘Ach, misschien loopt het bij jullie wel helemaal anders,’ zei Fien. ‘Mijn moeder is nu eenmaal niet de gemakkelijkste als het op mannen aankomt. Begrijpelijk na wat papa ... Maar dat is verleden tijd.’

Ik zuchtte opnieuw.

‘Mijn moeder is op geen enkel vlak de gemakkelijkste,’ zei ik. ‘Behalve wanneer tante Leona in de buurt is. Dan wordt ze een mak lammetje. Ik wil helemaal geen stiefvader of stiefbroer. Noch *plus* noch *min*. Mijn leven is goed zoals het is. Waarom kan ze niet wachten tot ik het huis uit ben? Dan kan ze doen wat ze wil, zonder dat ik daar last van heb.’

‘Tegen dan is ze stokoud,’ grapte Fien.

Ik keek haar geërgerd aan. Fien legde haar arm op de mijne.

‘Je moeder heeft een vriend. *So what?* Net wat je vader voor haar heeft gewild, toch? Veel last zul je er wel niet van hebben. Tenzij ...’

Ze aarzelde, maar ik kon haar gedachten lezen. ‘Geen sprake van,’ zei ik heel beslist.

Fiens gewezen toekomstige stiefvader en -zus waren heel snel bij hen ingetrokken. De problemen waren al even snel opgedoken. En Fien had het lot ook een handje geholpen. Toen het haar duidelijk werd dat hun nieuw samengesteld gezin als los zand aan elkaar hing, had ze

gezorgd voor een geforceerd ruzietje hier, een toevallig ongelukje daar ... Dat had de slechte afloop van het hele gedoe alleen maar bespoedigd.

‘Ik hoop dat je het lot geen handje zult moeten helpen,’ zei Fien met een knipoog.

Ik wist wat ze bedoelde. ‘Liever niet.’ Zo zat ik niet in elkaar, toch?

‘Ik duim voor je,’ zei Fien.

‘Bedankt, *zusje*.’

‘Daar zijn zussen voor, toch?’

Was Fien maar echt mijn zus, of stiefzus, dacht ik. Dat zou echt *plus* zijn. Waarom was mama geen relatie begonnen met Fiens mama, als ze dan toch zo modern was? Nee, dat was pas helemaal te gek voor woorden. Was ik mijn verstand aan het verliezen? De hitte deed vreemde dingen met mijn hoofd.

Die avond was de sfeer niet anders dan ’s ochtends. Thuis kwam de geur van spaghettisaus me tegemoet. Mama maakt de beste spaghettisaus van de hele wereld. Volgens mij, en papa, kunnen zelfs de beste Italiaanse chefs daar nog van leren.

Ik was meteen op mijn hoede. Die saus werd alleen bereid voor speciale gelegenheden. Er was dus weer iets op til.

Hoeveel kan een mens verdragen?

‘Daar ben je. Niets te vroeg. De saus is al een tijdje klaar, en het water staat te koken.’

‘Ja, en?’ Ik snoof.

‘Waar heb je de hele dag uitgehangen?’ vroeg mama terwijl ze de spaghetti in de kookpot deed.

Het was sterker dan mezelf. Ik beeldde me in dat tante Leona zo’n spaghetti-sliert was. Maar nu maakte dat me niet aan het lachen.

‘Bij Fien. Mag dat?’ antwoordde ik bot.

Het was niet eens gelogen. Na het park waren we naar Fien thuis gegaan. We hadden de airco op volle toeren gedraaid en naar een film gekeken. Het ging over een man en een vrouw die elkaar gevonden hadden nadat ze hun partners hadden verloren. We stopten ons uit frustratie vol met chips, overgoten die met cola en kotsten alles er samen terug uit. Vergde de hittegolf nog niet genoeg van ons? Was het nodig om ons met dat soort films nog wat extra op de proef te stellen?

‘O, hoe gaat het nog met Fien? Is ze geslaagd voor de examens? En hoe gaat het met haar moeder?’

Ik was nog meer op mijn hoede. Waarom was mama opeens geïnteresseerd in mijn vriendin?

‘Fien is geslaagd en maakt het goed, nu al die ellende met die stiefvader en stiefzus achter de rug is. En haar moeder maakt het ook weer goed,’ voegde ik er brutaal aan toe.

Mama keek me boos aan.

‘Ik ga me opfrissen,’ zei ik.

‘Over tien minuten aan tafel,’ klonk het achter me.

Ik sloeg de deur harder achter me dicht dan ik had gewild.

Er kwam geen reactie.

Mama kon tegenwoordig veel hebben.

Maar ergens moest er een grens zijn, toch?

De spaghetti was overheerlijk. Ik gaf dat natuurlijk niet openlijk toe. Ik had nog steeds het gevoel dat er meer achter zat. Ik at en wachtte af.

‘Is er iets? Je bent zo stil,’ zei mama.

Ik schudde mijn hoofd.

We aten voort, in stilte.

‘Jij bent ook stil,’ zei ik toen. ‘Is er iets met jou? Of met hoe heten ze ook alweer?’

Natuurlijk wist ik nog hoe ze heetten. Ik wilde alleen duidelijk maken dat ze mij niet interesseerden.

‘Hendrik en Edward.’

‘Hendrik en Edward,’ herhaalde ik mechanisch terwijl ik deed alsof de spaghetti-slierten die ik op mijn vork draaide me ongelooflijk boeiden. Ik voelde mama’s blik op mij. Uiteindelijk kon ik niet anders dan opkijken. Ik zag weer die denkfrons in haar voorhoofd en die zenuwtrek om

haar mond.

‘Ik heb ze uitgenodigd om zaterdag te komen eten.’

Mijn vork kletterde tegen mijn bord.

‘Wat?’

Ik keek mama strak aan.

‘Ik heb ze ...’

‘Dat kun je niet menen! Je kent ze nauwelijks.’

‘Niet nauwelijks.’

Wat bedoelde ze? Hoelang kende ze die Hendrik eigenlijk al? Als die relatie al een hele tijd aan de gang was, waarom wist ik dat dan nu pas? Toen daagde het me: de nailessen die ze volgde, de kooklessen, de uitstapjes met tante Leona, het late werken, het vroeger beginnen met werken ... Leugens, dikke vette leugens! Waarom had ik die niet sneller doorzien?

Ik had me nog nooit zo verraden gevoeld. Door mijn eigen moeder dan nog wel. Dit schreeuwde om wraak.

‘Moet die Edward in het weekend niet naar zijn moeder of zo? Moet die Hendrik niet in de tuin werken of hout-hakken of weet-ik-wat?’

‘Genoeg!’ gilde mama.

De grens was bereikt.

‘Ze komen zaterdag eten, of je dat nu leuk vindt of niet.’

Dat zouden we nog wel eens zien.

‘En nog iets.’ Mama keek me met priemende ogen aan. Nu volgde ongetwijfeld een waslijst aan richtlijnen waar-

aan ik me zou moeten houden.

Ik had zin om weg te lopen, maar ik bleef zitten, als een magneet op een stuk ijzer.

‘Edward zijn moeder is dood.’

Het leek alsof ik een natte dweil in mijn gezicht kreeg. Ik hapte naar adem.

‘Hendrik zijn vrouw is gestorven. Aan een vreselijke ziekte. Net als papa.’

Ik zat nog altijd als vastgelijmd op mijn stoel. Was ik te ver gegaan?

‘Dat is een van de redenen waarom Hendrik en ik elkaar gevonden hebben. Eenzelfde verlies, eenzelfde pijn, eenzelfde ...’

‘Zaterdag dus,’ brak ik mama’s litanie af.

‘Nu het vakantie is, heeft iedereen tijd,’ ging ze onverstoord voort. ‘En we moeten elkaar toch een keer *officieel* leren kennen? Ik denk dat je goed zult kunnen opschieten met Hendrik en Edward.’

Daar zou ik zelf wel over beslissen. Zij zou mijn leven niet sturen, zoals tante Leona dat met haar deed.

En *officieel* wilde ik op dat moment nog altijd iemand anders’ dochter zijn. *Officieel* wilde ik ergens anders wonen. *Officieel* wilde ik niet eens geboren zijn. *Officieel* vond ik alles dik klote!

Ik schudde weer zo hard met mijn hoofd dat het dreigde van mijn romp te schieten.

‘Ik heb hier geen zin in,’ zei ik. Ik stond op en liep weg.
‘En je spaghetti?’ hoorde ik mama nog toen ik halverwege de trap was.
Gelukkig kon zij niet horen wat ik daarop te zeggen had ...

3

‘Dat meen je niet,’ zei Fien toen ik haar het nieuws een dag later vertelde.

We zaten op het speelplein op een bank. Het was alweer zo verstikkend warm dat geen kind of ouder de moed had om naar het plein te komen. Het zand was gloeiend heet, net als het metaal van de speeltuigen. Het hout van andere speeltuigen barstte open van de droogte. Het gras was verdord. Je moest wel gek zijn om hier te komen spelen, of rondhangen. Maar ik wilde niet thuisblijven. Nog liever deze hitte dan het gezeik thuis.

Was de hitte ook onder mama’s hersenpan geslagen? Was ze haar zinnen kwijtgeraakt? Als dat het geval was, dan hoopte ik dat het snel zou gaan regenen, al vond Fien dat een waanzinnige gedachte.

Of zat mama in een midlifecrisis? Mensen doen dan de vreemdste dingen. Maar was ze daar niet wat te jong voor? ‘Je moeder laat er in elk geval geen gras over groeien,’ zei Fien terwijl we een slok van onze drankjes namen.

‘Ik hoop dat haar gras even snel verdort als het gras hier,’ wees ik naar de schrale plukken onder onze voeten. ‘En dat mijn leven terug in de plooi valt.’

‘Ik wens je in elk geval veel sterkte,’ zei Fien.